

Regnskabsstatistik for økologisk jordbrug

af Anders Schou

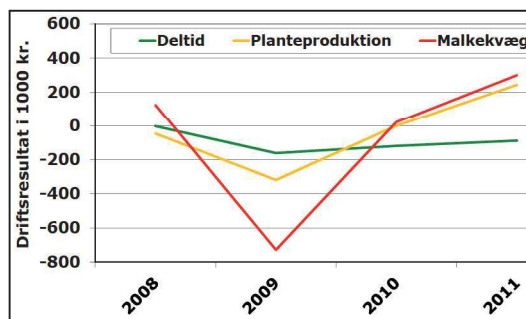
Danmarks statistik udsender årligt en opgørelse over landbrugets økonomiske resultater. Den seneste opgørelse, som dækker regnskabsåret 2011, viser at de økologiske planteavlere leverede markante forbedringer af driftsresultaterne.

Stor fremgang på planteavlsbedrifterne

Fuldtidsbedrifterne opnåede et driftsresultat på en kvart million, fra 0 kr. i 2010 til plus 243.000 kr. i 2011. Den store gruppe af deltidslandmænd mærkede også en væsentlig fremgang i driftsresultaterne. Der blev i gennemsnit opnået en forbedring af driftsresultaterne på 31.000 kr. men resultatet er dog stadig negativt og endte på -88.000 kr. for gruppen som helhed. Den bedste fjerdedel havde et positivt driftsresultat på 82.000 kr. og den dårligste fjerdedel havde et negativt driftsresultat på -263.000 kr.

Mælkeproducenterne oplevede i lighed med fuldtidsplanteavlerne at driftsresultatet blev forbedret i forhold til 2010. Driftsresultatet steg fra 22.000 kr. i 2010 til 300.000 kr. i 2011. Stigningen skete som følge af en højere mælkepris i 2011.

Fuldtidsbedrifter med planteavl og malkekvæg har på 2 år vendt et stort negativt driftsresultat til et positivt. Udviklingen er især drevet af stigende korn- og mælkepriser i forhold til 2009, hvor driftsresultaterne nåede et foreløbigt lavpunkt.

Figur 1. Udvikling i driftsresultat for økologisk jordbrug fra 2008 til 2011 fordelt på produktionsgrene. Kilde: Danmarks Statistik

Høje omkostninger på deltidsbrugene

Forskellen i de opnåede driftsresultater mellem fuld- og deltidsbedrifterne kan spores direkte tilbage til driftsomkostningerne. Deltidsbedrifternes driftsomkostninger overstiger deres indtægter fra salg af afgrøder. For fuldtidsbedrifterne er det omvendt salgsværdien er højere end driftsomkostningerne. Deltidslandbrugenes store udfordring er kort sagt, at det koster mere at drive jorden end der kan tjenes. For de fleste deltidslandmænd er der ikke plads til aflønning for arbejde på bedriften.

Den gennemsnitlige deltidslandmand driver 37 ha. og bruger cirka 800 arbejdstimer på bedriften (Kilde: Danmarks Statistik). Denne bedrift har samtidig et negativt driftsresultat, som betyder at ejeren betaler omkring

Tabel 1. Regnskabsresultater for økologisk jordbrug 2011 angivet i 1000 kr. Kilde: Danmarks Statistik

	Planteavl*	Deltid	Malkekvæg*	Alle
Bruttoudbytte	2226	281	5644	2077
Driftsomkostninger	1698	369	4938	1874
Finansieringsomkostninger	1007	118	1129	487
Generelle tilskud	722	118	723	339
Driftsresultat	243	-88	300	55
1 kvartil (dårligste fjerdedel)	-623	-263	-644	-440
4 kvartil (bedste fjerdedel)	1019	82	1206	713
Afkastningsgrad	2,1	-1,7	2,4	1,4

*Kun heltidsbedrifter indgår i disse tal

100 kr for hver arbejdstime på bedriften. Den bedste fjerdedel vil dog kunne inkasere en indtægt på 100 kr pr. arbejdstime.

Driftsresultaterne for 2012 forventes at være forbedret i forhold til 2011. Årets høst blev afregnet til rekord høje priser, hvilket planteavlerne mærker positivt på bundlinjen. Modsat kan det forventes at være gået for mælkeproducenterne. Priserne på foder er steget og samtidig er mælkeprisen faldet. Særligt faldet i mælkeprisen vil kunne mærkes på mælkeproducenternes driftsresultat.

Konklusion:

Ideal: Vær blandt den bedste fjerdedel, hvis du vil tjene penge på dit landbrug!

Den gennemsnitlige deltidslandmand havde en negativ arbejdsløn på 100 kr/arbejdstime.

Den bedste fjerdedel tjente i gennemsnit 100 kr/time.

Den gennemsnitlige fuldtidslandmand tjente i gennemsnit 120 kr/arbejdstime.

Hold øje med driftsomkostningerne, hvis du vil forbedre dit resultat.

Optimer og forbedr din drift, hvor det er muligt.